

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ซึ่งนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การสร้างการสร้างแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษาของหน่วยงานและนักวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทำการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา

ขั้นที่ 2 การสร้างการศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม ค่ามัธยฐาน ≥ 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

82

ขั้นที่ 3 การสร้างศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 118 คน ครู จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยใช้การทดสอบเพื่ออ้างอิงค่าเฉลี่ยไปยังประชากรโดยใช้ $t - test$ โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในแนวทางแต่ละข้อและแต่ละด้านต้องมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 3.50

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามวิธีดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยวิจัยได้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลาง พบว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้างทั้ง 4 ด้าน 38 รายการ ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ประกอบด้วย 15 รายการ เช่น 1) กำหนดทิศทางและกลยุทธ์ 2) กำหนดมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการกำหนดมาตรฐานวางมาตรการและแนวปฏิบัติสอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบการแนะแนว 3) การวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านการดำเนินงาน ประกอบด้วย 7 รายการ เช่น 1) การพัฒนาบุคลากร 2) สนับสนุนการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ผลัดหรือจัดหาสื่อ นวัตกรรม
3. ด้านการตรวจสอบ ประกอบด้วย 10 รายการ เช่น 1) การนิเทศ กำกับ ติดตามงานที่มอบหมาย 2) การประเมินผลเพื่อทบทวน
4. ด้านการปรับปรุงพัฒนา ประกอบด้วย 6 รายการ เช่น 1) การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน 2) การสรุปรายงานและประชาสัมพันธ์

ขั้นที่ 2 การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลาง ทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่ามัธยฐาน = 3.86 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปรับปรุงพัฒนา มีค่ามัธยฐาน = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.66 ด้านการวางแผน มีค่ามัธยฐาน = 3.93 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.66

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

83

= 0.86 ด้านการตรวจสอบมีค่ามัธยฐาน = 3.70 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.75 และด้านการดำเนินงานมีค่ามัธยฐาน = 3.71 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50

ขั้นที่ 3 การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 4.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย = 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.72 ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ย = 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.74 ด้านการปรับปรุงพัฒนา มีค่าเฉลี่ย = 4.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.72 และด้านการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ย = 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.73

อภิปรายผล

จากผลวิจัยสรุปการนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ซึ่งสรุปเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผน เนื่องจากมีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้างความเหมาะสม และความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน 38 รายการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศักดิ์ชาย เกษางาม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้กระบวนการนิเทศภายในในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เนื่องจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการจัดประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับ กลุ่มผู้วางแผน เพื่อให้เกิดความสอดคล้ององกับแนวนโยบายทางโรงเรียนและนอกจากนั้นกลุ่มผู้วางแผนก็ได้ดำเนินการติดตาม นิเทศ ชี้นำให้กำลังใจกับกลุ่มผู้ร่วมศึกษากลุ่มย่อยเป็นระดับชั้น ทำให้ทราบถึงปัญหา ทราบรายละเอียดของสาเหตุ แห่งการเกิดปัญหาอย่างแท้จริง หลังจากที่ได้ไปดำเนินการนิเทศ เสนอแนะ จัดทำเอกสารคู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานของกลุ่มผู้ร่วมศึกษา ปรากฏว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูอาจารย์ที่ปรึกษา มีความชัดเจน มีแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ทำให้ส่งผลต่ออาจารย์ที่ปรึกษาที่เข้ารับการนิเทศฝึกอบรม ได้พัฒนาด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนข้อค้นพบในภาพรวมแล้ว ที่ต้องหาแนวทางแก้ไขต่อไปคือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของครูอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้บุคลากรทั่วไปได้รับทราบการพัฒนาที่ตนรับผิดชอบ และสอดคล้องกับแนวคิดของนิกร ทองทิพย์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

84

ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชิงดาว พบว่า ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ในความดูแล มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) แต่นักเรียนสื่อสารด้วยภาษาไทยไม่ได้ และไม่สามารถเยี่ยมบ้านนักเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารมีการวางแผนในการคัดกรองนักเรียน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ แต่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ชัดเจน จึงจัดกลุ่มได้ยาก มีการจัดกิจกรรม บันทึกรายงาน กิจกรรมโฮมรูม และกิจกรรมในหอพัก และมีการประชุมผู้ปกครอง แต่ขาดอุปกรณ์ในการพัฒนานักเรียน และครูไม่มีเวลาให้กับนักเรียนมีการมอบหมายงานหน้าที่ให้กับนักเรียนที่รับผิดชอบงานในห้องเรียน มีการจัดทำแนวทาง ในการช่วยเหลือนักเรียน แต่นักเรียนไม่ยอมรับการช่วยเหลือจากครู นอกจากนี้ ได้มีการส่งต่อ ให้ฝ่ายปกครองครูพยาบาลได้ช่วยแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน แต่ครูหอนอนไม่ส่งต่อนักเรียนที่ป่วย

ดังนั้นด้านการวางแผน ซึ่งมีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาตามแนวคิดเกี่ยวกับวงจรคุณภาพ PDCA หรือวงจรเดมมิง (Deming cycle) อันประกอบด้วย การวางแผน (P) การนำไปปฏิบัติ (D) การตรวจสอบ (C) และการแก้ไขปรับปรุง (A) ทำหมุนซ้ำไปเรื่อยๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและทำให้ผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อยๆ และโครงสร้าง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ได้แก่ มีการกำหนดมาตรฐานวางมาตรการและแนวปฏิบัติสอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบป้องกันสารเสพติด มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนที่ต้องดูแลช่วยเหลือและมีการกำหนดมาตรฐานวางมาตรการ และแนวปฏิบัติ สอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบความปลอดภัยของสภาพสิ่งแวดล้อม จัดทำแผนงาน/ปฏิทินปฏิบัติงาน ด้านกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ตลอดปีการศึกษา

2. ด้านการดำเนินงาน ซึ่งมีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้างความเหมาะสม และความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน 38 รายการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศักดิ์ชาย เกษางาม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนตระการพิษผล อำเภอตระการพิษผล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้กระบวนการนิเทศภายในในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เนื่องจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการจัดประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับ กลุ่มผู้วางแผน เพื่อให้เกิดความสอดคล้ององกับแนวนโยบายทางโรงเรียนและนอกจากนั้นกลุ่มผู้วางแผนก็ได้ดำเนินการติดตาม นิเทศ ชี้แนะให้กำลังใจ กับกลุ่มผู้ร่วมศึกษากลุ่มย่อย เป็นระดับชั้น ทำให้ทราบถึงปัญหา ทราบรายละเอียดของสาเหตุ แห่งการเกิดปัญหาอย่างแท้จริง หลังจากที่ได้ ไปดำเนินการนิเทศ เสนอแนะ จัดทำเอกสารคู่มือครู ที่ปริกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

85

ประกอบการดำเนินงานของกลุ่ม ผู้ร่วมศึกษาปรากฏว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความชัดเจน มีแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ทำให้ส่งผลต่ออาจารย์ที่ปรึกษาที่เข้ารับการนิเทศฝึกอบรม ได้พัฒนาด้านระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนข้อค้นพบในภาพรวมแล้ว ที่ต้องการแนวทางแก้ไขต่อไป คือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของครูอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้บุคลากรทั่วไปได้รับทราบการพัฒนา งานที่ตนรับผิดชอบ

ดังนั้นด้านการดำเนินงาน ซึ่งมีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้าง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ได้แก่ สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขนักเรียน กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา มีการพัฒนาบุคลากรให้มีเจตคติความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ ในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสนับสนุนให้ครูที่ ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สนับสนุนให้ครูที่ ปรึกษาและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องดำเนินการด้านการคัดกรองนักเรียน

3. ด้านการตรวจสอบ ซึ่งมีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้าง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ทั้ง 4 ด้าน 38 รายการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ราตรี คนเล็ก (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวชิราลัย อำเภอสарภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวชิราลัย ผู้บริหารและครูผู้สอน ได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้บันทึกชีวประวัติของนักเรียน ได้รายงาน ผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ได้จำแนกนักเรียนตามผลการเรียนมีกิจกรรมโฮมรูม ได้ประชุม ผู้ปกครอง จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมในห้องเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดกิจกรรม สื่อสารกับผู้ปกครอง ประสานครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน ติดตามและประเมินการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีการบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้อง ภายในโรงเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของรจนา สินทิ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูได้ ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการดำเนินงาน ทั้งผู้บริหารและครูประสบปัญหาใน การดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนใน โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องติดตามประเมินปัญหา และแก้ไขให้ตรงกับสภาพและความต้องการของ แต่ละโรงเรียน สมควรพิจารณาอัตราส่วนระหว่างครูและนักเรียนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ให้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

86

เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูกำหนดคือ นักเรียน 12 คน ต่อครู 1 คน หรือตามเกณฑ์ของสำนักงานงบประมาณกำหนดคือ นักเรียน 15 คน ต่อครู 1 คน ควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรม ทั้งผู้บริหารและครูในเรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สนับสนุนให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและควรจัดให้มีบุคลากรทางด้านอื่นมาปฏิบัติงานหลักในเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (นักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยา) ในลักษณะของการเป็นบุคลากรประจำ

ดังนั้นด้านการตรวจสอบ มีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้าง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ได้แก่ มีการประเมินเพื่อการพัฒนา ด้วยบรรยากาศแบบกัลยาณมิตร มีการประเมินครูที่ปรึกษาดีเด่น โดยใช้วิธีสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง และมีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการปรับปรุงพัฒนา มีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้าง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจิตา ทับทิมทอง (2550 : บทคัดย่อ) การศึกษาแนวทางการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า แนวทางการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ที่พัฒนาขึ้นตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาการ ทั้ง 5 ขั้นตอน 36 รายการ ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 รายการ 2) วางแผนการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 8 รายการ 3) ดำเนินงานปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย 11 รายการ 4) การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 6 รายการ 5) การนำข้อมูล การประเมินไปใช้ ประกอบด้วย 5 รายการ แนวทางการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ทั้ง 5 ขั้นตอน 36 รายการ แนวทางการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ ทั้ง 5 ขั้นตอน 36 รายการ

ดังนั้นด้านการปรับปรุงพัฒนา มีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้าง ความเหมาะสมและเป็นไปได้ ได้แก่ มีการนำผลการประเมินในส่วนที่ดีเป็นที่ยอมรับมากำหนดแนวทางพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น มีการจัดทำหลักฐาน การสรุปรายงานที่ครอบคลุม จุดประสงค์เป้าหมายวิธีการดำเนินงาน ผลการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

87

ดำเนินงานปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ผลสำเร็จของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการดำเนินการวิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะที่เป็นการวิจัยไปใช้กับการวิจัยดังต่อไปนี้
คือ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ทั้ง 4 ด้าน 38
รายการ มีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้าง ความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ และ
สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ ของ
สถานศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ควรพัฒนาผู้บริหาร
ด้านการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่และแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดทำสื่อและนวัตกรรม
ที่ใช้สร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้กับครูที่ปรึกษาและบุคลากร
ที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตัวอย่างปัญหาที่หลากหลายของนักเรียนที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือ
จากครู และโรงเรียน ทั้งปัญหาด้านการเรียน เศรษฐกิจ ครอบครัว พฤติกรรมถูกล่วงละเมิด
ภัยสังคมจากการไม่รู้เท่าทัน อบายมุขต่างๆ และอื่นๆ อีกมากมาย

1.3 สถานศึกษาควรกำหนดโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อจัดสรร
งบประมาณสนับสนุนใน โครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ
ของสถานศึกษา งบประมาณในการจัดทำสื่อหรือนวัตกรรมสนับสนุนการดำเนินงาน และจัดทำ
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับ
การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ครูทุกคน
ได้รับทราบทุกขั้นตอนและทุกกิจกรรมของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจร
คุณภาพของสถานศึกษา ที่สถานศึกษาดำเนินการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

88

1.5 สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลของนักเรียนและให้การสนับสนุนในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามให้ครูผู้รับผิดชอบการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา และครูที่ปรึกษา ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานผลการประเมินเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยกำหนดในปฏิทินการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษาให้ชัดเจน และเป็นแกนนำในการประชุมคณะทำงานการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และกำหนดแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาระบบและวิธีการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรศึกษาวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพของสถานศึกษาที่เป็น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากับโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลายหรือโรงเรียนเอกชน

2.3 ควรวิจัยเชิงคุณภาพกับนักเรียนที่ผ่านกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพิจารณาการพัฒนาด้านคุณภาพและคุณลักษณะของนักเรียน